

Метелики першого Всесвіту (книга друга)

Володимир Нагорняк

Книга 2 розділ 1 (для дітей 3-ох років)
ЯК ТОЙ ХЛОПЧИК НАЗИВАЄТЬСЯ-

НІ, НЕ ІГРАШКА

Наче іграшка-машинка,
Крутиться Іринка.
Закінчилася пружинка,
Зупинилася машинка.
Але крутиться Іринка.
Бо у неї не пружинка,
Бо вона вам не машинка,
Бо Іринка — це Іринка

РІДНЯ

Горобець-молодець
Ходив до синички.
Горобець-молодець
Носив їй пшеничку.
Бо синичка - то сестричка,
Й горобчиха-мати
Говорила сину: "Треба
Рідню поважати!"

МАНДРІВНИЦЯ

— Я - дівчинка невеличка,
У мене косичка,
У косичці стрічка,
— Звати як-
— Марічка,
— Йдеш куди, кирпата-
— Гулять по Карпатах!..
— Ти - дівчинка невеличка...
— У мене косичка,
У косичці стрічка -
Видно далеко-далеко

Як того лелеку.

ЖМУРКИ

— Ти, Раю,
Втечи до сараю;
А Вадима
Заховаймо за дверима;
Два Володі -
На городі;
А я, Вітя,
Тут буду стояти,
Щоб йому, Василю,
Не казати
Де не треба
Вас шукати.

ТАРАС І ТІНЬ

— Ти за мною не ходи!!!
Я - туди, й вона - туди...
Що ти скачеш, наче кінь!!! -
За Тарасом біга... тінь.

ТРАНЖИРА ГОША

— Гошо, гроші економ -
Не гуляй у гастроном!

ЗДОРОВА ДО ПЛОВА

— Я не хвора, я здорова;
Дайте ще тарілку плова!
— Це не ти, це він здоров -
Наш плов.

ХУДОЖНИЦЯ

З олівцевих сірих ліній
Намалюю білий іній.

МИГДАЛЬ

Сливу їм, а звідтіля
Свіжий запах мигдаля.
Розумієш, я люблю
Свіжий запах мигдалю,

Безумовно, й сам мигдаль:
Давай-давай-дай!

ГАК, ГРАК ТА ГРАЧИХА

Сів на гак грак.
Не страшно граку
Сидіть на гаку,
А грачиха
Ходить тихо.
Не хоче, як грак,
Сідати на гак...
— Не хоче-
— Ні, не хоче!
Запам'ятай, хлопче:
На гак сів грак.
Не страшно граку
Сидіть на гаку,
А грачиха...

ЧАПЛЯ ЧОБОТИ ПОШИЛА

— Чапля чоботи пошила
Поки дратву, поки шило
Поки пісню проспівала...
— Яку пісню-

— Чоботи, чоботи ви мої,
Наробили клопоту ви мені!
— Одобряю!

Поки дратву, поки шило,
Поки пісню проспівала -
Опівночі приміряла;
І зняла крильми тривогу:
— Та усі ж на ліву ногу!

— Що робити-
— Що робити-!
— Що-..
— Робити!..
— Шити треба-
— Треба шити!

Чапля чоботи пошила
Поки дратву, поки шило
Поки пісню проспівала...
— Яку пісню-

— Чоботи, чоботи ви мої,
Наробили клопоту ви мені!
— Одобряю!

Поки дратву, поки шило,
Поки пісню проспівала -
Опівночі приміряла;
Знов зняла крильми тривогу:
— Та усі ж на праву ногу!

— Що робити-
— Що робити-!
— Що-..
— Робити!..
— Шити треба-
— Треба шити!
— Куди шити-!
— Що робити-!

І стоїть вона на ставі:
День-на лівій, день - на правій.

Буть в чоботах дуже хоче...
Що робити Чаплі, хлопче-

СВИНСТВО

Які чудесні поросята...
Чому ж дітей навчає мати-
Якщо й надалі буде так, як нині,
Повиростають... свині

ВАНИН ДІДСАДОК

Веде Валя Ваню
в дитсадок
Ваня виє: "Хочу
в дідсадок!..

Що в дідуся,
у Вадима...
Ти коли мене водила-
Там - весна,
там - все в цвіту...
А у цей я не піду!"

НЕ ТА ВОДА
Сказали Єноти:
"Є ноти,
Є інструменти -
то ж до роботи!.."
Але мелодія - не та:
Не втихомириться вода...

ЗДОРОВО, ТЕЗКО!
-Звати як тебе-
-Володя.

-Ну, видумувати годі!
Лиш мені,не при народі:

Звати як тебе-
-Володя.

-Чи мене не поважаєш-
Чи других імен не знаєш-
Вася, Петя,
Вітя ,Толя
Гриша,Федя,
Льоня,Коля-
Бачиш скільки, а городиш:
Звати як тебе-
-Володя

— Ну, Аркадій,
ну, Андрій,
Стас, Віталька...
Боже мій
Він мене уже виводить:

Звати як тебе-
-Володя!

-Яша, Клим,
Іван чи Йосип,
Ігор, Слава,
Рома...
Досить!
Та не рюмсай, досить, годі!..

Я — Володя, ти - Володя;
Й не таке бува в природі;

Будеш, козаче, як я -
Дядько Володька.

Здорово , теско!

РУДОЛЯ ТА РУДОЛЯТКО
Корова — перша буква Ка -
Дає багато молока,
А роги в неї, мов корона.
Рудоля, — наша це корова, —
Що народила нам телятко-
Смішне, веселе Рудолятко.
Рудоле — перша буква Ка -
Телятко хоче молока.

ЖАНИНА ЖАР-ПТИЦЯ

Жанні сниться:
"Ой, жар-птиця!.." — Тш-тихіше!-
Жанні сниться.
Роздивитись
захотіла:
"Ех! Ну що ж ви-!"
— Полетіла...
Треба спать.
Але не спиться:
— Жанно-Жанночко,
Жар-птиця!..

ЇЖАК-ЇЗДОВИЙ

Їхав на возі Їжак,
Яблука віз він.

Ось так він нахилився –
Віз зупинився
— Треба, — сказав на тому,-
На хвилинку додому.

Їхав на возі Їжак,
Яблука віз він.

Ось так він нахилився –
Віз зупинився...

Жарти такі їжачі
Нам непотрібні, й дива:
Руки пусті, я ж бачив,
А яблук нема...

ЙОСИП ТА ОСИ
Йшов по лісу Йосип,
Налетіли оси:
— Йосипе-Йосипе,
Дуже злі оси ті!..
Накусались досита
Оси Йосипа.

МАКАКА ТА МИШКО

Маленька макака
О сьомій годині
Мамі сказала:
— А я вже – людина!..
А я вже працюю,
А я, щоб ти знала,
Сьогодні аж вісім
Бананів зірвала.
...Мишка ж не примусиш
Іграшок навіть зібрати...
— Давайте Мишка
На макаку міняти!

ОЛЕСЕВІ ОЖИНИ

Олесь один

Об'ївсь ожин -

Обсипало прищами.

Недавно сам казав:

"Пробачте, я не знав,

Ділитись буду з вами..."

"Ожиною, Олесику,

будь ласка,

не прищами!"

ПИЛИП НА ЖУВАЧЦІ

Пилип прилип...

Ось, на підлозі, і не відірвати...

Жувачку їв, й на неї сів -

Не буде розкидати!

БАРАНИ

Баран біжить по берегу ставка.

Богдан і Боря дали драпака.

Баран біжить не битись -

Баран біжить напитись

Води; а хлопчики - вони,

Баран подумав - ба-ра-ни!

ШОСТЕ КУРЧАТКО

Прогулює курчата

Коло хати

Квочка-мати;

Стала рахувати:

Перше - біле;

Друге - сміле;

Третє - моторне;

Четверте - чорне;

П'яте - кривувате;

Шосте...шуть!... до хати...

Що— Знову рахувати-

Прогулює курчата

Коло хати

Квочка-мати;
Стала знову їх рахувати:

Перше - біле;
Друге - сміле;
Третє - моторне;

Четверте - чорне;
П'яте - кривувате;
Шосте ... виглядає з хати...

Ох і дістанеться синочку
Від матері-квочки!

ХА-ХА-УХА!
Юля-Юля, еге-гей,
Завтра в Юлі ювілей,

Мамо їй купила юбку,
Поздоровить хоче Юльку

Юля-Юлечка — юннат,
Я її молодший брат.
В Юльки — рибки золоті.
Маю, друзі, на меті
Для своєї Юльки
Наварить з них юшки.

Юшка-юшечка-уха,
Буде радості, ха-ха!

А які приправи-
Запитаю в мамі.

ВОРКІТ-ВОВКОДАВ
— Нам казав учора Вовка...
— Що казав-
— Що бачив вовка.
— А прийшов сусідський Миша
І казав...
— Сказав що-

— Миша!
— Кіт Воркіт...
— Ось він, присів...
— Вовка того вчора з'їв.
— Вовк...
— Нещасний вовк не знав,
Що Воркіт наш — вовкодав!

ПРОДЗВЕНЮ ПО АВЕНЮ
По французькій авеню
каблучками продзвеню.
Це не наша вулиця —
горбиться, сутулиться,
Звісно, наша краща
тим хоча б, що наша,
Але там так чисто,
що аж урочисто,
Ні, французькі авеню
я ні в чому не виню —
каблучками ж продзвеню!

ЧОМУ РАК ЧЕРВОНИЙ-
На городі цвіте мак,
А у річці плава Рак
Ось так, і ось так
На городі цвіте Мак,
А у річці плава Рак.

Нахвалявся з річки Рак:
— Я зірву червоний мак! —
Нахвалявся з річки Рак.

Плотва бачила й Линок:
Рак з води ліз на пісок;
Плотва бачила й Линок.

Йде-повзе, а не туди —
(Рак то може й без води) —
Йде-повзе, а не туди.

Розгнівивсь на себе Рак:

— Тут не так щось, щось не так...
Розгнівивсь на себе Рак.

— Щоб не бачити ріки,
Розвернуся навпаки;
Щоб не бачити ріки

Знов повзе, та знов невлад:
Крок вперед і два назад;
Знов повзе, та знов невлад.

І - шубовсть! - у лоно вод:
— Ось він, бачив же, город! -
Рак - шубовсть! - у лоно вод

Там, над ним, на дні ріки
Насміялися линки,
Коропи та карасі -
Насміялися усі.
Й досі з реготу В'юна
По городу йде луна.
З того реготу, з тих слів
Рак, як мак, почервонів.

В ЗООПАРКУ
Оленятко, оленятко -
Оленихи дитятко.
— Олю!— кличе Олю татко
— Олю! Олю! Оленятко!
Зраділо малятко.
Оля-Оленятко.

ВІТЯ-ЄНІСЕЙ
— Хлопчик цей
Жив па річці Єнісей...
— На одній з найбільших в світі.
— А зовуть його як-
— Вітя.
— Еге-гей, Єнісей!

МЕДБРАТ НА МЕДУ

— Халат білий і косичка;
Ваша Галя — медсестричка-

— Згоден. Стану й я медбратом,
Якщо будуть мед давати.

ГІПС

— Гіпс не знає... От людина!
Гіпс — звичайна біла глина

— Ще яка буває глина-

— От людина!
Руки — ноги поламаєш
І все-все про гіпс узнаєш.

СЕКРЕТ ЗЕЛЕНОГО БОРЩУ

— У зелений борщ-

Андрію
Я щавлюю
не жалію.

Що то за борщ,
за зелений,
Андрію,
без шавлію-

СОЛОДКЕ МІСТО

Є місто-мрія — там я ще не був -
Із назвою солодкою Ізюм.
А бути там я стільки мріяв-думав:
Пройтися і... наїстися ізюму.

ДМИТРИК-МУЗИКАНТ

"Ду-ду-ду " та "ду-ду-ду" —
Дує Дмитрик у дуду,
— Досить, Дмитрику, дудіти,
Дай, дуду чекають діти!
— Діду, трішки подуду,
Дам надовго їм дуду.

ВИЯСНИМО

Землю покрила пітьма:
Я тут є чи нема-!

ХТО СПІВАВ-
— Хто учора тут співав
І, мабуть, на скрипці грав— -

В цуценяти запитав,
І почув від нього: "Гав!"

Зразу ж кинувся до гав,
І у гав я запитав:

— Хто учора тут співав
І, мабуть, на скрипці грав--

Й говорить не захотіли:
Наче листя, відлетіли.

Мені що— Хотів я знати
Хто уміє так співати.

БАТЬКО МІЙ ЛЕЖИТЬ Я ЛІКАРНІ

1.
Батько мій лежить я лікарні:

Там такі медсестри гарні;
В коридорі справжня пальма;

Не встиг натиснути на гальма.

На ногах у батька гирі -
Дві та дві — всього чотири.

Це, казав, лежачий спорт;
Перебіг дорогу стовб;
Задивився на ходячу пальму;

Не встиг натиснути на гальма.

2.

Охайна лікарська палата –
Туди іду провідать тата.

Та там не хоче бути тато –
Додому хоче, в нашу хату,

Ось приберу, і стане хата –
Куди та лікарська палата.

Побачить цю охайність тато,
Аж скрикне: "Хочу у палату!"

ЖАБИ ТА ЯКБИ

Жаба — мати й жабеня
Раз угледіли коня:
До ставка придибав кінь;
І з коня упала тінь.
Жабеню сказала жаба,
Жабеню сказала: "Слабо!
Якби я була б, як кінь,
Не такого була б тінь!"

ЖАБ'ЯЧИЙ КОНЦЕРТ

Жаб-кум до жаби-куми:
— Кум-мо, кум-мо, а де ми-
Жаба-кума відповідає:
— Кум-м, не знаю!

З'ІДЕНИЙ ЦИРК

— Ні, Валеро, відтепер –
Женя каже –
Я – жонглер.
Ось, дивись, Валерко,
В мене три цукерки.
Підкидаю і ловлю.
Підкидаю і ловлю –
Цирк, ти знаєш, я люблю.
Зрозумів-
І один цукерок з'їв.

— Давай цукерки! -
Кричить Валерка. -
Відтепер,
Буду, Женю,
Я - жонглер.
Підкидаю і ловлю.
Підкидаю і ловлю -
Цирк, ти знаєш, я люблю.
Зрозумів— -
Не цукерки
З'їв Валерка -
Цирк наш з'їв!

ФРАШКА СПІЛЬНОГО ГАРТУ

— Гарик,
зразу видно гарт!
— А без тебе
що він варт-
— Як без нього-
— Він зі мною
Обливається водою.
— Він — холодною,
А я — такою...

АБРИКОСИ

Андрій Антону абрикоси
Показує в альбомі.
— Андрійку, йдім...-
Антоша просить.
— Куди ідім-!
— Додому! Там абрикоси...
— А альбом-
— Віддаймо цим дівчаткам двом.

МЕТЕЛИКИ ПЕРШОГО ВСЕСВІТУ

Книга 2, розділ 2

ДІДУ, А ЩО ТАКЕ СІМ'Я-

Перший варіант
УРОК ВИХОВАННЯ

(Идаропна міні-п'еска для дітей 3-5-ти років)

ДІЙОВІ ОСОБИ:

БАТЬКО

ХЛОПЧИК (він,потім,ДІД)

БАБУСЯ (вона,потім,ДІВЧИНКА)

1-ий ПАСАЖИР

2-ий ПАСАЖИР

В салоні автобуса сидять рядом Перший та Другий Пасажири. Навпроти — вільне місце, куди направляється Бабуся (вона, потім, дівчинка). Біля автобуса Батько та Хлопчик (він, потім, дід)

БАТЬКО Якщо та ввійдеш в автобус... Чого стоїш-! Іди!..

Хлопчик входить в салон автобуса.

ХЛОПЧИК Увійшов...

БАТЬКО І побачиш, що Бабуся...

ХЛОПЧИК Що Бабуся-

БАТЬКО Підшукавши собі місце,

Намагається присісти...

ХЛОПЧИК Нічо собі!

БАТЬКО Штурхони її з розгону.

ХЛОПЧИК З розгону..

БАТЬКО З розгону!

ХЛОПЧИК Секундочку...

Розганяється і штовхає Бабусю. Та летить по салону, падає.

БАТЬКО Щоб літала по салону,

Як ворона через поле...

ХЛОПЧИК Як ворона через поле... А сам-

БАТЬКО А цим часом ти швиденько,

Як нічого не бувало,

Сядь...

ХЛОПЧИК Сів, сиджу... (сідає на вільне місце)

БАТЬКО І дивися на погоду,

Наче там щось є цікаве.

ХЛОПЧИК Дивлюся.

БАТЬКО Зрозумів-!

ХЛОПЧИК Зрозумів. Але ж Бабуся...

БАТЬКО А що Бабуся, що Бабуся-!

Скільки жити їй, Бабусі-!

ХЛОПЧИК Років п'ять...

БАТЬКО Дамо всі десять! А тобі-

ХЛОПЧИК Мені-! Раз, два, три...Багато...

Хлопчик, виходячи з автобуса, гримується на Діда. Бабуся, також вийшовши, перетворюється на Дівчинку. Штовхаються біля входних дверей, але, все ж таки, Дід заходить першим.

БАТЬКО То ж потрібно, щоб на старість,
Як захочеш ти присісти,
Якщо ти ввійдеш в автобус...
ДІД Та увійшов уже!
БАТЬКО А якась нахабка з юних...

ДІД Що-що-що-!

БАТЬКО Штурхоне тебе...
ДІВЧИНКА З розгону-
БАТЬКО З розгону!!

Дівчинка розганяється і штовхає Діда. Але той устояв на ногах.
ДІД Нічо собі!
БАТЬКО Устояв би, не упав би.
Не літав би по салону,
Як ворона через поле.

1-ий ПАСАЖИР Крепкий дідок!..
2-ий ПАСАЖИР Моцний!!!

Дід виходить з автобуса, знову перетворюючись на Хлопчика. Дівчинка також виходить з автобуса, знову перетворюючись на Бабусю. Підходять до Батька.

ХЛОПЧИК О! Здоров'я — річ серйозна.
БАБУСЯ Бережи його сьогодні.

КІТ-ЗАБІЯКА
(Вистава для дітей 3-5 років)

ДІЙОВІ ОСОБИ:
АВТОР
ДМИТРИК
КІТ
МАМА

ДІД
БАБА

Дія перша:

За столом – Дмитрик, Кіт, Дід та Баба. Мама подає Дмитрику та Коту пюре з котлетою, виходить на кухню. Баба плете носок. Дід читає газету.

АВТОР (з авансцени) Позавчора..

БАБА Так. В обід.

ДМИТРИК Знов подряпав мене Кіт...

АВТОР Знову втрапив у пригоду,

В безкінечну перепалку...

Дмитрик бере з тарілки Кота котлету. Кіт намагається відібрати її, за що і одержує по лапі від Дмитрика.

КІТ (дряпає Дмитрика) М-мя-а-у-у!

БАБА Доню-ю! Доню-ю-ю!

Мама вибігає з кухні, дує Дмитрику на палець.

ДІД Зеленку!

МАМА Йоду!

ДІД Зеленку-у!

МАМА Йоду...Та несіть уже!!!

БАБА Ой, божечку ж ти мій, убили дитину... Убили!!!

Баба втрачає свідомість, падає.

МАМА Валер'янку!

ДІД Валер'янку!

Дід біжить до настінного ящика, дістає звідти пляшку. Мама дідовою газетою махає перед обличчям Баби.

ДІД (прибігає з пляшкою) Візьми!

МАМА Валер'янку... Оцет приніс... Валер'янку-у!!!

Дід знову біжить до настінного ящика. Мама продовжує махати газетою перед обличчям Баби. Баба опритомнює.

БАБА Дід газету не читав!..

ДМИТРИК Лікуватись як я знав...

Дмитрик бинтує Коту праву передню лапу.

АВТОР Ага! Лапу замотав Коту.

ДІД (дивлячись як Дмитрик бинтує) Правильно...

БАБА Правильно!

АВТОР Але не ту...

МАМА (вибігаючи з кухні) Як не ту— Як це не ту-!

Дія друга:

За столом - Дмитрик, Кіт, Дід та Баба. Мама подає Дмитрику та Коту із забинтованою передньою правою лапою пюре з котлетою, виходить на кухню. Дід читає газету. Баба плете носок.

МАМА (вибігаючи з кухні) Як не ту— Як це не ту-!

АВТОР Бо і вчора...

БАБА І в обід!

ДМИТРИК Знов подряпав мене Кіт...

МАМА Знову-!

АВТОР Знову втрапив у пригоду,

В безкінечну перепалку...

Дмитрик знову бере з тарілки Кота котлету, а Кіт його дряпає.

КІТ (дряпає Дмитрика) М-мя-а-у-у!!!

БАБА Доню-ю! Доню-ю-ю!!!

Мама вибігає з кухні, дує Дмитрику на палець.

ДІД Зеленку!

МАМА Йоду!

ДІД Зеленку!

МАМА Йоду! Та несіть уже!

БАБА Ой, боженьку ж ти мій, убили дитину! Убили-и!!!

Баба втрачає свідомість, падає.

МАМА Валер'янку!

ДІД Валер'янку!

Дід біжить до настінного ящика, дістає звідти пляшку. Мама дідовою газетою махає перед обличчям Баби.

ДІД (прибігає) Візьми!

МАМА Валер'янку... Оцет приніс! Валер'янку!!!

Дід знову біжить до настінного ящика. Мама продовжує махати газетою перед обличчям Баби. Баба опритомнює.

БАБА Дід газету не читав!

ДМИТРИК Лікуватись як я знав...

Бинтує Коту ліву лапу.

АВТОР Ага! Лапу замотав Коту...

ДІД (дивлячись як Дмитрик бинтує) Правильно!

БАБА Правильно!

АВТОР Але не ту...

МАМА (вибігаючи з кухні) Як не ту— Як це не ту-!

Дія третя:

За столом - Дмитрик, Кіт, Дід та Баба. Мама подає Дмитрику та Коту з забинтованими передніми лапами пюре з котлетою.

Дід читає газету. Баба плете носок.

МАМА (вибігаючи з кухні) Як не ту— Як це не ту-!

ДМИТРИК Знов подряпав мене Кіт...

Мама підбігає, дує Дмитрику на палець.

МАМА І мовчить... (до Діда) Чого стоїмо-!

ДІД Зеленку!

МАМА Йоду!

ДІД Зеленку!

МАМА Йоду! Та несіть уже!

БАБА Ой, боженьку ж ти мій, убили дитину! Убили-и!!!

Баба втрачає свідомість, падає.

МАМА Валер'янку!

ДІД Валер'янку!

Дід біжить до настінного ящика, дістає звідти пляшку. Мама дідовою газетою махає перед обличчям Баби.

ДІД (прибігає) Візьми!

МАМА Валер'янку... Оцет приніс! Валер'янку!!!

Дід знову біжить до настінного ящика. Мама продовжує махати газетою перед обличчям Баби. Баба опритомнює.

БАБА Дід газету не читав!

ДМИТРИК Лікуватись як я знав...

Бинтує Кота повністю.

АВТОР Лапу... Та бинтує його повністю!

ДІД (дивлячись як Дмитрик бинтує) Правильно!

БАБА Правильно!.. І хай стоїть тут пам'ятником, і хай не дряпає мою дитинку ріднесеньку!.. Внученьку, страждальцю ти наш, іди сюди, бабця тебе поцілує!..

КІТ М-мя-а-у-у!!!

ЛЕГЕНДА ПРО ЧУМАЦЬКУ СІЛЬ

ДІД СТАШКО От що значить, хлопче, сонечко: пригріє — траву чую. А туман мені вуха рушником зав'язує, глухим робить.

ЛЬОНЬКА А хочете, дідусю, і я вам коротеньку чумацьку легенду розкажу— Хочете-

ДІД СТАШКО Давай ...

ЛЬОНЬКА Узнав якимось у селі один господар, що чумаки біля села будуть проходити, взяв добрячий шмат сала і мішок та й вийшов їм назустріч. "На сіль, — каже, — поміняю". А від чумацького шляху далеченько жив.

ДІД СТАШКО Скажеш таке: до чумаків усеньке село виходило, як на свято. І на сіль поміняють, а бідний котрий, то і так дадуть.

ЛЬОНЬКА І цей господар аж пуд солі на сало виміняв.

ДІД СТАШКО Сало є сало: чумаку в дорозі перша підмога.

ЛЬОНЬКА Та й несе цю сіль додому. Трохи пройшов і: "Е-е-е, — думає,— обманули мене чумаки, пройдисвіти!"

ДІД СТАШКО (обурюється) Що! Неправда. Ось перехрещуюсь перед тобою (тричі хреститься) неправда, брехня! ЛЬОНЬКА Та то він так лише подумав! А насправді-то... Проходить ще трохи й починає думати вже по-іншому: "Ні, що не кажи, а чесний-таки вони народ, ці чумаки, не обманули!"

ДІД СТАШКО Чумаки були аж дуже справедливі, помірковані, йшли по правді. І про се всі знали, і вірили чумаку, бо як він скаже, то, не сумлівайся, так воно і є. Точно кажу, не сумлівайся!

ЛЬОНЬКА А коли вже доніс додому, то так подумав: "Обманулися чумаки, обманулися — передали..."

ДІД СТАШКО Здається, і я на того господаря скидаюся, тільки, замісто солі — роки. Малим літав сими стежечками-доріжечками, а зараз, бачиш, ледве ноги переставляю: малим не бачиш, старим плачеш. Он лавка - хай моя сіль присяде.

СІМ'Я — СІМ Я

— Діду, а що таке — сім'я-

— Ну, як тобі сказати: сім'я — це сім я... Рахувати вмієш-

— Вмію.

— Один, два, три, сім я... Вкумекав-

— Ні.

— Ось ти, наприклад, одне я, батько — друге я, мама — третє, я — четверте я, бабуса Софія — п'яте... Дійшло-

— Угу! Кіт Матроскін — шосте я, пес Будулай — сьоме я...

— Ого, куди зайшов! Ти ще і кур порахував би.

— А скільки їх-

— Вони — не люди, а тварини-птахи... Сім'я у нас — п'ять чоловік.

— Неправда...

— Що неправда!

— Не сім'я, а якесь п'ять я ...

— Ну, ти і скажеш, так вийшло...

— Не так вийшло! І скажу! Хай тато з мамою куплять нам братика.

— Прямо так-таки і куплять-

— А то і двох, братика і сестричку, як тітка Марія та дядько Петро... Мене ж купили, грошей вистачило. О, курей продамо! Сам же вчора говорив, що повен двір крику, а яєць не несуть. І буде у нас справжня-справжнісінька сім'я! А в магазинах все так подорожчало... Ну, позичимо трохи... Скажемо... Скажемо-скажемо!

КАЗКИ ДЯДЬКА ВОЛОДЬКИ З ХЕРСОНА

Книга 2, розділ 3 ЗОЗУЛИНЕ "КУКУРІКУ!"

або ЯК ЗОЗУЛЯ СВІЙ ГОЛОС ШУКАЛА

Дуже-дуже давно - (ще за царя Тимка, коли земля була тонка; а то і раніше) - зібрала Мати-Природа птахів з усього-усього світу, а було їх видимо-невидимо, та й каже. Ага, та й каже: "Вирішила я наділити вас голосами, щоб у кожного свій голос був".

Як вирішила, так і зробила. Залементувало птаство: заскрекотало сороками, защебетало соловейками, заугукало совами, зацвірінькало горобцями-синицями - та й

знялося хто куди, хто де жив. Аж тут прилітає Зозуля, і зразу так, ніби це в неї позичили і не віддають: "Природо, а мені! Дай і мені голос, і швидко, бо ніколи!".

Здивувала, ба, навіть більше - обурила Природу така зухвалість, запитує: "А де ж це тебе носило-". "Та-а, — відповідає вертихвістка,— та-а...". Звісно, мовчить що яйця, з котрих майбутні зозуленятка вилупляться, по чужих гніздах вона розкладала. Хто це скаже— Така з неї мати була.

А Природа ж все знала, знала, тільки виду не подавала, подумала хвилинку і говорить: "І мені ніколи! Треба було з усіма бути, а не гасати по чужих гніздах. Зрозуміла! Позичиш який сподобається, дозволяю".

Летить Зозуля, а наперед неї - думка: "У кого ж голос позичити-". Бачить: сидить Сорока на дереві. Зозуля до неї:

— Сороко, Сороко, заспівай! Може я собі в тебе голос позичу. Так мені Мати-Природа сказала, дозволила.

"Співати чи не співати-" — розмірковує Сорока. "Заспіваю - хай і Зозуля мій голос прославляє" — і заспівала: "Скре-ке-ке! Скре-ке-ке! Скре-ке-ке!"

— Ну, то як - позичаєш голос-" — питає Зозулю.

— Де ти бачиш голос, га-! Скрипить, як вічний дуб, і називає цей скрип голосом. Та вже краще зовсім безголосою zostатися, аніж такий голос мати!

І полетіла Зозуля далі. А назустріч - Горобці: "Цінь-цвірінь! Цінь! Цвірінь!" — ледве розминулися. "Може, у Горобців голос позичити— Та ну, це вже зовсім несерйозно! - принижувати так себе".

Коли чує: хтось у гущавині співає - свистить-тьохкає-фітькає-переливається... Чує, але не бачить. "О, у кого із них позичу собі-" Відшукала - один. Соловейко. Усіма голосами. Ні, та ви тільки подивіться: мале, трохи більше від Горобця, а як співає, як співає!..

- Соловейку, Соловейку, заспівай! Може, я собі в тебе голос позичу. Так мені Мати-Природа сказала, дозволила.

- Позичу. Чого б не позичити— У мене їх багато. Тобі який— Цей— - заспівав.

- Чи цей— - затюхкав.

- Чи, може, цей— — засвистів.

Розгубилася, зовсім розгубилася Зозуля. А ти не розгубився б— Такий вибір!

- Соловейку, можна я з друзями пораджусь, га— - запитала.

— Та будь ласка! - відповів той.

А які можуть бути друзі у Зозулі— А ніякі! Бо ні з ким вона не дружить. Хто ж тоді буде з нею дружбу водити— Ніхто! Збрехала.

Летить. Уже і ліс закінчився – летить. Перебирає подумки соловейкові голоси, та ні на одному з них зупинитись не може. Вигін. Поле.

До ставка підлітає. Розмахнулась сісти на вербу – гнучка дуже. Ой, та недалечко ж, яблуня – туди. Відпочиває. Раптом голос:

"Ти хто така-!" — оглядається, а то Шпак – виграє пір'ям на сонці.

– Я— Зозуля.

– А я Шпак. Заспівай – я тебе переспіваю.

— Ти заспівай. Може, я собі в тебе голос позичу. Так мені Мати-Природа сказала, дозволила.

— Будь ласка. Ось так Горобці співають: "Цінь-цвірінь! Цінь-цвірінь!"; так Сорока: "Скре-ке-ке! Скре-ке-ке!"; ось так Соловейко: "Фіть-фіть! Тьох-тьох! Ай-ай-ай!"; ось так...

— Що ти всіх передразнюєш— Своїм голосом заспівай.

— Своїм-

— Своїм-своїм! Підсовує мені тут...

— А який же свій, га— Цей— Ні! Цей— Та ні! А, може...

— Та ну тебе! – і полетіла.

Летить. Крайню сільську хату проминула вже, коли...

— К-кук-ку-ріку-у!!! – ледве не впала на льоту.

— Оце голосище! – приземлилася біля курника.

— Добрий день! Познайомимось, мадам. Я – Петро Зозулястий. Півень. А ви-
— Зозуля.

— Зозуля-! О, а ми з вами, випадково, не родичі-

— Не родичі. Думаю, що не родичі.

Та кури тут таку куряву підняли – повезло що господарів удома не було: "Куд-куди! Куд-куди! Куд-куди!"

— Я у Вас голос позичу. Мати-Природа сказала, дозволила. А Ваш голос мені так подобається, так подобається... Тільки, будь ласка, угомоніть Ваших жіночок.

Поговорив Півень на вищих тонах з курями, ті наче вгамувалися, але косили, косили поглядами на неждану гостю.

— Набираєте в себе повітря і щосили випускаєте, а в цей час язичком так, язичком... Тільки щоб у роті нічого не було. Зрозуміли-

— Зрозуміла – відповідає Зозуля.

Бачить: а прямисінько перед нею зернина проса. "Хоп!" — і клюнула. Почекай, пережуй – ой, та їй же ніколи! "Слухайте!" — а яке там "Кукуріку!", одне лише "Куку!.." і

вийшло.

Засіла зернина проса в зозулиному горлі – і ні туди, і ні сюди. "Ку-ку!, ку-ку, ку-ку!" — намагається викашляти цю зернину, та й так навічно зі своїм "Ку-ку!" і залишилася. А хто їй винуватий— Сама! Поспішила – курей насмішила. Отак-то!